

VriendenLoterij en Het Concertgebouw

Het concert dat u vandaag bezoekt,
is onderdeel van de VriendenLoterij
ZomerConcerten; een divers programma,
van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse
en informele sfeer.

Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen
met hun VIP-KAART 50% korting op
concertkaarten voor alle VriendenLoterij
ZomerConcerten.

Het Concertgebouw en de VriendenLoterij
wensen u een geweldig ZomerConcert!

© EverlastCreative

npoklassiek.nl

Dat voel je

VRIENDENLOTERIJ ZOMERCONCERTEN

Maandag 10 augustus 2026

Kleine Zaal 20.00 uur

Thomas Beijer, piano

Erik Satie 1866-1925

4 Ogives (1886)

Ragtime du paquebot uit 'Parade' (1916-19)

3 Gymnopédies (1888)

Pièces froides (1897)

Airs à faire fuir

Danses de travers

Le poisson rêveur (1900-01)

3 Gnossiennes (1890-93)

Embryons desséchés (1913)

D'Holothurie

D'Edriophthalma

De Podophthalma

Je te veux (1897)

Er is geen pauze.

ntr:

Dit concert wordt opgenomen voor
uitzending op vrijdag 14 augustus 2026
om 20.00 uur in het Zomeravondconcert op NPO Klassiek.

ZomerConcerten.nl

Toelichting

Erik Satie was met zijn bolhoed, paraplu en Professor Zonnebloem-achtige gezichts-beharing een vreemde vogel in het Parijs van de belle époque. Als stamgast van de Parijse kunstenaarskroeg Le Chat Noir, ontpopte hij zich tot muzikaal dadaïst en absurdistisch humorist. Regelmatig staan er aanwijzingen in zijn partituren als 'speel met open hoofd' en stukken hebben titels als *Over een helm*. Toch is het nooit alleen maar grap en grol bij Satie. Hij schreef nieuwe muziek die zich verzette tegen de vaagheid en ondoor-zichtigheid van impressionisten als Debussy en Ravel, componisten die hij evenwel zeer bewonderde. Tegelijkertijd had Satie een niet te onderschatten invloed op Debussy en Ravel, en ook op Stravinsky, Milhaud en Poulenc. Saties muziek is volstrekt eigen: geestig, serieus en absurd tegelijk.

Rozenkruisers

In 1889 raakte Satie in de ban van de Orde van de Rozenkruisers, een mystieke cultus gebaseerd op zeventiende-eeuwse esoterie en middeleeuwse legende. Satie was enkele jaren huiscomponist van deze orde, totdat hij zijn eigen weg vervolgde. Zijn *Ogives* komen uit zijn Rozenkruisersjaren. Hij vernoemde de stukken naar de gotische spitsbogen (ogivale bogen genoemd) die hij bestudeerde in de Notre Dame in Parijs. De noten baseerde hij op gregoriaans kerkge-zang en trage vocale meerstemmigheid. De première van zijn ballet *Parade* in 1917 veroorzaakte enorme ophef, onder meer door het gebruik van 'muziekinstrumenten' als een schrijfmachine en een sirene. De *Ragtime du paquebot* uit het ballet is geestig en charmant. De drie *Gymnopédies* zijn vroege pianowerkjes

van Satie die tot zijn populairste stukken behoren. Met heel weinig noten weet hij een ingetogen en dromerige atmosfeer op te roepen. Zo effende hij het pad voor de minimal music en veel hedendaagse filmmuziek. *Pièces froides* laat zich zowel vertalen als 'koude stukken', 'charcuterie' of 'koude vertrekken'. Dat laatste zou weleens te maken kunnen hebben met de piepkleine, onverwarmde kamer in Montmartre die hij huurde. De zes stukken markeren Saties vertrek van het mysticisme van de Rozenkruisers en luiden de dadaïstische suites van latere jaren in. Met het toondicht *Le poisson rêveur* wilde Satie een evenwicht vinden tussen zijn serieuze en zijn populairdere idiomaten. Satie laat zich hier van zijn meest Debussy-achtige kant zien.

Zeedieren

De *Gnossiennes* die Satie na zijn *Gymnopédies* componeerde, zijn zeer experimenteel: de stukken hebben groten-deels geen maatstrepen en zijn in vrij ritme genoteerd. *Embryons desséchés* is gebaseerd op merkwaaardige zeedieren die Satie in biologietijdschriften was tegengekomen: de zeekomkommer (D'Holothurie), de kreeftachtigen (D'Edriophthalma) en de krabachtigen (De Podophthalma). *Je te veux* is een valse chantée, een gezon-gen wals op een erotische tekst van Henry Pacory. Satie componeerde het lied voor zangeres Paulette Darty, die het in het cabaret *La Scala* zong met Satie aan de piano. Satie componeerde ook een versie voor piano solo.

Alexander Klapwijk

Biografie

De jury van de Nederlandse Muziekprijs noemde **Thomas Beijer** bij de toekenning van deze prestigieuze prijs in 2022 een 'uomo universale'. Beijer is inderdaad een alleskun-ner: behalve als pianist is hij actief als compo-nist, arrangeur, improvisator, presentator, tekenaar, (animatie)filmmaker, schrijver en artistiek leider. Uit het juryrapport: 'Met zijn pianistische kwaliteiten als kern, waait Thomas Beijer met alle gemak uit naar verschillende uitingsvormen. Als luisteraar hoor je een begaafde en virtuoze pianist, maar Beijer verstaat daarnaast ook de kunst om de gedachtewereld van een componist, een zielsverwant, tot leven te wekken. Hij speelt het werk, maar laat ook het verhaal daarachter horen. Hieruit blijkt niet alleen zijn liefde voor de muziek, maar ook zijn toewijding en grote inlevingsvermogen.' Thomas Beijer studeerde bij Jan Wijn aan het Conservatorium van Amsterdam. Zijn ba-chelor- en masteropleiding sloot hij met de hoogste onderscheiding af. Hij won het Prinses Christina Concours en werd als winnaar van het SJMN-concours uitgeroepen tot 'Jong Muziektalent van het Jaar'. Daarnaast won hij zowel de eerste prijs als de publieksprijs op het concours van de Young Pianist Foundation. Ook was hij laureaat van Dutch Classical Talent. Wereldwijd soleert hij en geeft hij recitals. In Het Concertgebouw is hij kind aan huis. In 2017 debuteerde Beijer met de novelle *Geen jalapeños*. Sindsdien publiceert hij essays en verhalen in verschillende tijdschrif-ten en schreef hij voor film en theater. In juni 2026 verscheen *Zolang de muziek klinkt*. De twee werelden waarin hij zich begeeft brengt hij hierin samen: literatuur en muziek.

Summary

With his bowler hat, umbrella and facial hair resembling that of Tintin's Professor Cuthbert Calculus, Erik Satie cut a distinc-tive figure in *belle-époque* Paris. A regular in the cabaret Le Chat Noir, he revealed himself as a musical dadaist with an absur-dist sense of humour. His scores often have indications such as 'play with an open head', and his pieces have titles like *A Helmet*. Yet Satie is always about more than just fun and games. He wrote a new kind of music that opposed the vagueness and opacity of impressionists like Debussy and Ravel, as much as he greatly admired these two composers. Yet his unmistakable influence on them should not be underestimated, and it can also be heard in music by Stravinsky, Milhaud and Poulenc. Satie's music is completely his own: at once witty, serious and absurd. The *Gymnopédies* and *Gnossiennes* are high points of his piano works. The three *Gymnopédies* are early short piano pieces, and they are among his most popu-lar. Using only a few notes, he succeeds in evoking a subdued and dreamy mood, paving the way for minimal music and much of today's film music. The *Gnossiennes*, which Satie composed after the *Gymnopédies*, are highly experi-mental: the pieces largely have no bar lines and are notated in free rhythm.

Translation: Anne Hodgkinson

En verder...

QNTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concert-registraties en nog veel meer.

CONCERTTIP

za 22/08

20.00 uur
Kleine Zaal

GoYa Quartet speelt Mozart en Brahms met klarinettist Carlos Ferreira

Hun debuutalbum *Autumn Leaves* met werken van Debussy, Grieg, Holst en Takemitsu kreeg vijf sterren en een tien van de Nederlandse pers. Nu spelen de musici van het GoYa Quartet de mooiste klarinet-kwintetten van Brahms en Mozart met hun collega Carlos Ferreira, soloklarinettist van het Concertgebouworkest.